

ÎNCHEIERE

12 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Alexandru Tozlovan și recursului declarat de Victor Tozlovan și Eugenia Tozlovan,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 18 din Chișinău împotriva lui Victor Tozlovan și Eugenia Tozlovan, intervenient accesoriu Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 12 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Victor Tozlovan și Eugenia Tozlovan și s-a menținut hotărârea din 1 martie 2018 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a ț ă :

La 25 septembrie 2014 ÎMGFL nr. 18 din Chișinău a depus cerere de chemare în judecată, ulterior concretizată (f.d. 80-verso), împotriva lui Victor Tozlovan și Eugenia Tozlovan, solicitând încasarea în mod solidar din contul pârâților Victor Tozlovan și Eugenia Tozlovan a sumei de 5 176,68 lei cu titlu de datorie pentru consumul de energie termică și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii s-a indicat că în baza contului personal deschis la ÎMGFL nr.18 din Chișinău, pe numele pârâților a fost livrată energie termică.

Odată cu deschiderea contului personal, locatarii vizați au acceptat prestarea serviciilor de către ÎMGFL nr. 18 din Chișinău, fapt ce se confirmă prin achitarea bonurilor de plată, inclusiv a celor de utilizare a energiei termice și a altor servicii comunale. Totodată, pârâții nu au contestat bonurile de plată pentru serviciile prestate, ceea ce indică acordul tacit la calitatea serviciilor date.

Conform art. 10, 17 și 18 din Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002, proprietarii, chiriașii locuințelor sunt obligați să achite la timp serviciile locativ-comunale, inclusiv consumul de energie termică.

Prin urmare, în acțiune s-a invocat că pârâții nu au achitat serviciile prestate, iar datoria pentru consumul de energie termică la 29 februarie 2016 constituia 5 176,68

de lei, fapt ce se confirmă prin ordinul de încasare a numerarului pentru luna ianuarie 2016 cu nr. 129296204, eliberat de ÎM „Infocom”.

Prin hotărârea din 1 martie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, cererea de chemare în judecată s-a admis.

S-a încasat de la Victor Tozlovan și Eugenia Tozlovan în mod solidar în beneficiul ÎMGFL nr. 18 din Chișinău datoria în mărime de 5 176,68 lei și cheltuielile pentru achitarea axei de stat în sumă de 270 lei.

La 29 martie 2018, Victor Tozlovan și Eugenia Tozlovan au declarat apel împotriva hotărârii din 1 martie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă.

Prin decizia din 12 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Victor Tozlovan și Eugenia Tozlovan și s-a menținut hotărârea din 1 martie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

La 2 noiembrie 2018, Alexandru Tozlovan a declarat recurs împotriva deciziei din 12 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului, Alexandru Tozlovan a exprimat dezacordul cu decizia contestată și consideră că este pasibilă de a fi casată, deoarece cauza a fost examinată în lipsa lui, fără ca acestuia să fi fost acordat statut procesual de participant la proces, ce i-ar fi oferit posibilitatea de a-și apăra în mod efectiv drepturile și interesele.

Astfel, Alexandru Tozlovan consideră că instanța de fond și de apel urmau să-l înștiințeze despre examinarea respectivului litigiu și să-l atragă în proces, deoarece este coproprietar al apartamentului împreună cu pârâții Victor Tozlovan și Eugenia Tozlovan, fiind totodată și subiect al raportului litigios ce a fost examinat în lipsa sa.

Tot la 2 noiembrie 2018, recurs împotriva deciziei din 12 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău au declarat Victor Tozlovan și Eugenia Tozlovan, care au solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă integral ca neîntemeiată.

În motivarea recursului, Victor Tozlovan și Eugenia Tozlovan au invocat că instanța de fond și instanța de apel au interpretat și aplicat eronat legea materială aplicabilă litigiului dedus judecătii.

În sensul dat, recurenții consideră că în speță nu există sursa obligației, izvorul care ar fi generat-o, respectiv nici raportul ca atare nu există. Raporturile dintre ÎMGFL nr. 18 din Chișinău și recurenți pot fi doar de drept privat, respectiv între părți un act juridic care să genereze obligații nu există, iar o prestație executată în favoarea recurenților de către ÎMGFL nr. 18 din Chișinău, rămasă neachitată, la fel nu există.

Au relatat că instanța de apel, la fel ca și prima instanță, a aplicat eronat prevederile art. 210-211 din Codul civil, invocând în baza acestor norme de drept că instituirea raportului juridic contractual între recurenți și intimat a avut loc în rezultat emiterii în scris a facturilor de plată de către ÎMGFL nr. 18 din Chișinău, ori doar emiterea facturilor nu confirmă nici pe de parte faptul că s-a solicitat, s-a prestat și că recurenții ar fi beneficiat de serviciul indicat în respectiva factură.

Consideră că aplicarea la caz a prevederilor Hotărîrii Guvernului nr. 707 din 20 septembrie 2011, ce ține de obligarea la anumite plăți pentru serviciul neprestat, în lipsa unor reglementări exprese prin lege a procedurii deconectării de la sistemul centralizat de încălzire, duce de fapt la ignorarea flagrantă a principiului constituțional al respectării dreptului de proprietate, în felul dat recurenții fiind impuși ca să cheltuie nejustificat o parte din mijloacele lor financiare, care, în sensul dispozițiilor constituționale și al actelor internaționale, sunt bunuri proprietate privată, astfel lipsindu-i de proprietate, ce constituie o ingerință inadmisibilă și o încălcare a articolelor 1, 4, 9, 46 și 127 din Constituție și a art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană.

Totodată, au menționat că reglementările Hotărîrii Guvernului nr. 707 din 20 septembrie 2011, nu sunt aplicabile prezentului litigiu, inclusiv în contextul în care ANRE reglementează acest domeniu. La materialele cauzei este anexat răspunsul ANRE nr. C201500060 din 9 februarie 2015 (f.d. 58), care confirmă în mod direct că tariful pentru o Gcal conține în sine consumul tehnologic și pierderile normative de energie termică în rețelele de transport și distribuție a energiei termice la nivel de 20,2 %.

Din răspunsul ANRE se deduce că cei conectați la încălzirea centralizată, prin achitarea costului unei Gcal consumate, achită concomitent și costul pierderilor normative de pe sistemul de distribuție.

Beneficierea de serviciile prestate prin intermediul sistemului de încălzire centralizată nu generează solidaritatea proprietarilor apartamentelor care la un anumit moment au fost conectați la acest sistem, constând în obligația impusă ca, după deconectare, să contribuie la menținerea curentă a rețelei.

Respectiv lipsește orice temei pentru prestator/intermediar, de a impune recurenții la careva plăți ulterior deconectării.

La fel, au menționat că atât instanța de fond cât și instanța de apel au evitat să aplice la caz prevederile art. 16 din Legea privind protecția consumatorilor nr. 105 din 13 martie 2003, în care legiuitorul stipulează că orice consumator are dreptul la libera alegere a producătorului, furnizorului de mărfuri și servicii.

Recurenții au mai indicat că instanțele de judecată ierarhic inferioare nu a făcut o delimitare clară între obligația de a participa la cheltuielile pentru serviciile de deservire a blocului locativ, prestat de intimat, și obligația de a plăti nemijlocit serviciul de aprovizionare cu agent termic, acestea fiind două servicii separate, taxate separat.

De fapt, prin acțiunea înaintată, intimatul-reclamant a solicitat încasarea plăților pentru serviciul prestat - livrarea agentului termic, iar instanțele și-au argumentat decizia prin faptul că recurenții sunt obligați, potrivit Legii condominiului fondului locativ, de a achita pierderile de agent termic, aceste pierderi fiind apreciate sub forma unui serviciu de deservire a blocului locativ.

Au reținut că au fost interpretate eronat și prevederile Legii condominiului fondului locativ.

Recurenții Victor Tozlovan și Eugenia Tozlovan au mai indicat că consideră greșită și concluzia instanței de apel precum că chiar și în cazul deconectării de la agentul termic centralizat, recurenții ar beneficia și în continuare de respectivul serviciu în spațiile comune.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Colegiul consideră că recursurile depuse de Alexandru Tozlovan și de Victor Tozlovan și Eugenia Tozlovan la data de 2 noiembrie 2018 împotriva deciziei din 12 septembrie 2018, sunt declarate în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 26 noiembrie 2018, SA „Termoelectrica” a depus referință prin care a solicitat declararea recursurilor ca fiind inadmisibile.

Totodată, prin referința din 3 decembrie 2018, intimatul ÎMGFL nr. 18 din Chișinău a solicitat respingerea recursurilor ca fiind neîntemeiate și menținerea deciziei instanței de apel.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art.270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Alexandru Tozlovan și de Victor Tozlovan și Eugenia Tozlovan, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că acestea sunt inadmisibile din următoarele motive.

Referitor la recursul declarat de Alexandru Tozlovan, Colegiul reține că în conformitate cu art. 430 lit. a) din Codul de procedură civilă, sunt în drept să declare recurs părțile și alți participanți la proces.

În corespundere cu art. 433 lit. c) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

Din actele cauzei rezultă că ÎMGFL nr. 18 din Chișinău a înaintat cerere de chemare în judecată, împotriva lui Victor Tozlovan și Eugenia Tozlovan, solicitând încasarea în mod solidar a datoriei pentru consumul de energie termică și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 1 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis cererea de chemare în judecată și s-a încasat de la Victor Tozlovan și Eugenia Tozlovan în mod solidar în beneficiul ÎMGFL nr. 18 din Chișinău datoria în mărime de 5 176,68 lei și cheltuielile pentru achitarea axei de stat în sumă de 270 lei.

La 29 martie 2018, Victor Tozlovan și Eugenia Tozlovan au contestat cu apel hotărârea instanței de fond.

Iar, prin decizia din 12 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Victor Tozlovan și Eugenia Tozlovan și s-a menținut hotărârea din 1 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

În acest context, cu referire la prevederile art. 433 lit. c) din Codul de procedură civilă, Colegiul constată inadmisibilitatea recursului depus de Alexandru Tozlovan, din motiv că acesta nu are calitate de participant la proces, respectiv, nu este în drept să declare recurs împotriva deciziei instanței de apel.

Respectiv, recursul declarat de Alexandru Tozlovan este apreciat de ca fiind depus de către o persoană care nu este în drept să-l declare.

Cu referire la recursul declarat de Victor Tozlovan și Eugenia Tozlovan, Colegiul menționează.

În conformitate cu art. 439 alin (3) din Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului declarat de Victor Tozlovan și Eugenia Tozlovan, Colegiul reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, examinarea admisibilității recursului constă în verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în recursul declarat de Victor Tozlovan și Eugenia Tozlovan nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursurilor sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat de Victor Tozlovan și Eugenia Tozlovan nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder

împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Astfel, având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de Victor Tozlovan și Eugenia Tozlovan nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și c) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul declarat de Alexandru Tozlovan și recursul declarat de Victor Tozlovan și Eugenia Tozlovan.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari